

Joris van Tol

Sterke planten, minder onkruid: najaar is hét plantmoment

Griffioen Wassenaar ziet voordelen voor bloei, beheer en biodiversiteit

Vaste planten kun je tegenwoordig bijna het hele jaar door aanplanten, mede dankzij de containerteelt. Toch pleit Griffioen Wassenaar voor aanplant in het najaar.

Auteur: Marion Lijmbach

Volgens Joris van Tol, manager van de afdeling Openbaar Groen bij de vasteplantenkwekerij, biedt deze periode gunstige omstandigheden voor een goede start en een gezond vervolg. 'Planten wortelen dan goed in, zijn in het voorjaar sterker en hebben minder last van droogte of plagen.' Dat zorgt niet alleen voor minder uitval en beheer, maar ook voor meer biodiversiteit: sterke planten trekken meer insecten en bloeien uitbundiger. Juist op locaties met een hoge zichtbaarheid, zoals centrumgebieden en entreezones, biedt najaarsaanplant voordelen. Projecten van Griffioen in Alkmaar en Vaassen ondersteunen dat.

In alle rust aanslaan

Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar vaste planten die in het najaar worden geplant, groeien in stilte. Bovengronds gaan ze in rust, maar ondergronds gebeurt er veel. 'De bodem is in oktober en november nog warm en vaak goed vochtig,' legt Van Tol uit. 'Planten hoeven geen energie te steken in bloei of bladgroei en richten zich volledig op de ontwikkeling van haarwortels.'

Die vroege inworteling geeft in het voorjaar een voorsprong. 'Planten zijn al gewend aan hun plek, nemen meer voeding op en komen

Living Landscape in Alkmaar, april 2025

daardoor krachtiger op. Omdat ze al een goed wortelgestel hebben, zijn ze ook beter bestand tegen droogte.' Plant je later, in april of mei, dan belanden jonge planten vaak meteen in een droge periode. 'Dat vraagt dan extra zorg en nazorg om ze goed te laten aanslaan', aldus Van Tol.

Hoge verwachtingen, lage onkruiddruk

Ook op het gebied van beheer biedt najaarsaanplant voordelen. Wie start op schone grond, heeft minder last van onkruiddruk. Dat geldt voor elk seizoen, maar in het najaar is de natuurlijke onkruiddruk lager en krijgen jonge planten de rust om goed in te wortelen. In het voorjaar lopen ze dan sneller en voller uit, wat scheelt in onderhoud.

Bij projecten met hoge verwachtingen is het verlagen van de onkruiddruk cruciaal. Dat geldt voor alle drie de beplantingsconcepten van Griffioen: Bloomingfields-vasteplantenmatten, Living Landscape en GreentoColour. 'Als de uitgangssituatie twijfelachtig is, raden we altijd een onkruidruktest aan', zegt Van Tol.

Onkruidruktest

Bij de concepten is een onkruidruktest een extra service. 'We nemen in dat geval grondmonsters en monitoren die zes tot acht weken in een lab', vertelt Van Tol. 'Na zes weken kunnen we vrij nauwkeurig vaststellen wat de onkruiddruk per vierkante meter is. Na acht

weken kunnen we de soorten determineren en zo nog gericht te werk gaan.'

Bij Living Landscape wordt een vergelijkbare aanpak gehanteerd: bij twijfel wordt geadviseerd een test uit te voeren. Als de druk te hoog blijkt, adviseert Griffioen bijvoorbeeld tijdelijk gras in te zaaien en te maaien, of – bij structurele problemen – tot 40 cm af te graven en de grond te vervangen door schone teelaarde of substraat zoals bomengrond.

Bij het GreentoColour-concept wordt standaard voor zekerheid gekozen. Hierbij wordt altijd 20 cm van de toplaag vervangen door een schoon, afgestemd substraat. 'Dat voorkomt onkruidgroei, zorgt voor snelle bodembedekking en beperkt het onderhoud tot een minimum.' Zowel de onkruidtest als het ontwikkelen en produceren van de substraten vinden plaats in samenwerking met BVB Landscaping.

Sterk starten – Alkmaar

Living Landscape is het nieuwste concept van Griffioen. Hierbij worden inheemse soorten gecombineerd met robuuste vaste planten die geschikt zijn voor stedelijke omstandigheden. In Alkmaar werd het eerste project in het najaar van 2024 aangeplant: een rotonde met gevarieerde beplanting en bijenhôtels van BeeGrateful. 'De keuze voor najaarsaanplant heeft goed uitgepakt', zegt Van Tol. 'De planten kwamen in het voorjaar sterk op en bedekten

de bodem vrijwel direct. Daardoor bleef het onkruid beperkt en was er nauwelijks beheer nodig.'

Als het in één keer goed moet – Vaassen

Een ander voordeel van najaarsaanplant is de voorspelbaarheid van het resultaat. Van Tol noemt het voorbeeld van Vaassen (gemeente Epe), waar eerder cortenstalen plantenbakken in het centrum waren geplaatst. De beplanting sloeg niet aan, tot frustratie van ondernemers en bewoners. In oktober 2024 schakelden de gemeente en de aannemer Griffioen in.

'De druk was hoog: het winkelgebied moest er in het volgende groeiseizoen weer goed bij staan. Binnen een maand lag er een ontwerp klaar en werd het GreentoColour-concept toegepast.' De planten konden in alle rust inwortelen en kwamen in het voorjaar krachtig op. 'Juist in dit soort gevallen biedt planten aan het eind van het jaar uitkomst.'

Praktische aandachtspunten

Natuurlijk zijn er ook aandachtspunten. 'In het najaar zijn vaste planten vaak al aan het afsterven. Je ziet dan minder goed om welke soort of variëteit het gaat', zegt Van Tol. 'Dat kan leiden tot fouten bij het aanplanten. Daarom leveren we altijd met duidelijke labels en per plantvak verpakt.' En vorst? 'Geen probleem. Onze planten zijn winterhard tot -20 graden.'

Het juiste moment

Hoewel vaste planten dankzij containerteelt bijna jaarrond kunnen worden geplant, ziet Griffioen het najaar als een kansrijk moment. 'Je geeft planten een voorsprong, beperkt onkruidgroei en bespaart op het beheer. Zeker voor gemeenten en aannemers die grip willen op het eindresultaat is dat waardevol', zegt Van Tol. Toch benadrukt hij dat het niet alleen om het plantmoment draait. 'Bodem, ontwerp, locatie en beheer zijn minstens zo belangrijk. Maar als dat allemaal klopt én je plant op het juiste moment, vergroot je de kans op succes aanzienlijk.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!